

DET STORE EU-BANKO

Nu er det her endelig! Det længe ventede EU-banko, der hjælper dig med at få styr på EU. Spil det før din nabo og find sammen med andre spillere frem til svarene i spillet.

På de næste sider finder du selve spillet med i alt 41 spørgsmål og selve bankopladerne.

Spørgsmålene klippes ud, og sedlerne blandes. På samme måde klippes bankopladerne ud og fordeles mellem spillerne.

Så vælger I en opråber, der får til opgave at trække sedlerne op samt læse spørgsmål og svar op for spillerne. Alle spillere, der har svaret på deres bankoplade, krydser feltet af. Når en spiller har krydset hele sin bankoplade af, har spilleren vundet – der kan godt være flere vindere. Ligesom almindelig banko, markerer man sejren ved at råbe BANKO!

Vi opfordrer til, at spillerne taler om spørgsmålene og finder svarene på bankopladerne sammen, inden opråberen afslører svaret.

Hvor mange lande er medlem af EU?

Svar: 27

Vidste du: I 1952 blev forløberen for EU oprettet med kun seks lande som medlemmer. Det var Tyskland, Frankrig, Italien, Holland, Belgien og Luxembourg, der blev enige om at oprette Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab for at regulere, hvor meget stål de enkelte lande havde, så man kunne undgå, at landene producerede våben til krig, som man havde set det under talrige europæiske krige.

Hvor mange stjerner er der i europaflaget, det blå flag med de gule stjerner?

Svar: 12

Vidste du: Europaflaget stammer fra 1955, hvor det blev valgt som Europarådets flag. Europarådet er en international organisation, som ikke har noget med EU at gøre. De 12 stjerner danner en cirkel og symboliserer Europas folk i fællesskab. Der har altid været 12 stjerner, da tallet ses som symbol på fuldkommenhed og helhed. Det har altså ikke noget at gøre med antallet af lande.

Hvor mange millioner tons tekstiler smider vi ud årligt i EU?

Svar: 5,8 millioner tons

Vidste du: Det svarer til, at vi europæere smider 11 kg ud per person - årligt. Det betyder også, at tekstiler har den fjerdestørste negative indvirkning på miljøet og klimaforandringerne. Europa-Kommissionen lancerede i 2021 sin strategi for bæredygtige tekstiler. En strategi, som Europa-Parlamentet støtter op om. Vi skal nemlig genbruge meget mere.

Hvilket land er senest blevet medlem af EU?

Svar: Kroatien

Vidste du: Kroatien blev det 28. medlem af EU i 2013, men da Storbritannien forlod EU i 2020, er der nu 27 medlemslande.

Ved en folkeafstemning i juni 2016 stemte 52% af vælgerne i Storbritannien for at forlade EU efter mere end 40 år som medlem. Hvornår trådte Storbritannien officielt ud af EU?

Svar: 2020 (31. januar)

Vidste du: Grønland fik hjemmestyre i 1979 og valgte at træde ud af EF 1. februar 1985. Det var første gang, et land valgte at forlade samarbejdet.

Hvornår fandt det første direkte valg til Europa-Parlamentet sted?

Svar: 1979

Vidste du: Europa-Parlamentet har eksisteret siden 1958, men det var først i 1979, at borgerne direkte var med til at afgøre, hvem der skulle sidde i Parlamentet. Inden da var det de nationale regeringer, der udpegede deres egne medlemmer, og medlemmerne var derfor både medlem af deres nationale parlament og af Europa-Parlamentet.

Hvor mange borgere bor der cirka i EU?

Svar: 450 millioner

Vidste du: Der bor flere borgere i EU end i USA, hvor der samlet set bor 331 millioner mennesker.

I Folketinget sidder politikerne sammen med dem, som de deler parti med. Hvordan sidder de i Europa-Parlamentet?

Svar: Politiske grupper

Vidste du: Når politikerne bliver valgt til Europa-Parlamentet, skal de vælge, hvilken partigruppe de vil sidde i. De venstreorienterede fra forskellige medlemslande sidder sammen, socialdemokraterne sidder sammen, de liberale, de konservative osv.

Bonus: Kan du nævne en partigruppe i Europa-Parlamentet?

Hvor mange lande er på listen over nye mulige EU-medlemslande?

Svar: 9

Vidste du: Lande, der gerne vil være medlem af EU, kan søge om at blive kandidatland. Når et land er blevet kandidatland, starter de omfattende forhandlinger og krav til det pågældende land. I øjeblikket er Ukraine, Moldova, Bosnien-Hercegovina, Nordmakedonien, Albanien, Serbien, Georgien, Montenegro og Tyrkiet kandidatlande.

Europa-Parlamentet er med til at vedtage love for EU's borgere. Hvem forhandler Parlamentet med?

Svar: Landenes ministre, også kaldet **ministerrådet**

Vidste du: Europa-Parlamentet er med til at vedtage love om alt fra den grønne omstilling til regulering af tech-giganter som Facebook og Google.

Hvad betyder MEP?

Svar: Medlem af Europa-Parlamentet

Vidste du: Der er mange sjove forkortelser i EU-politik. En af dem af denne, som man bruger, når man taler om en politiker, der er valgt til Europa-Parlamentet.

Hvilken institution i EU kan fremlægge et nyt lovforslag?

Svar: Europa-Kommissionen

Vidste du: Europa-Kommissionen har som udgangspunkt monopol på at stille et lovforslag, men Europa-Parlamentet kan også vedtage en egen-initiativ-rapport og dermed lægge pres på Kommissionen og få dem til at stille et forslag på et politisk område.

EU har et beredskab, der kan hjælpe alle lande i hele verden, hvis de oplever en pludselig katastrofe.

Hvad hedder det?

Svar: EU's civilbeskyttelsesordning

Vidste du: I 2024 blev ordningen aktiveret 58 gange for at reagere på I) krig i Ukraine, II) skovbrande i Europa og Latinamerika III) Oversvømmelser i Frankrig, Tjekkiet, Polen, Spanien og Bosnien og Hercegovina og IV) cyklonen Chido i Mayotte.

Hvornår blev det indre marked oprettet?

Svar: 1993

Vidste du: EU's indre marked betyder, at en dansk virksomhed kan sælge sine produkter i de øvrige 26 medlemslande uden at søge om lov i det pågældende land, og som borger kan man flytte til et andet EU-land uden at søge om lov.

I 1987 blev Erasmus-ordningen oprettet. Den gør det muligt for unge europæere at studere i et andet medlemsland. Hvor mange studerende har benyttet sig af den?

Svar: 13 millioner

Vidste du: Det er ikke længere kun universitetsstuderende, der kan benytte sig af tilbuddet, men også elever på erhvervsskoler og diplomuddannelser.

EU støtter film, musik og teaterindustrien for at sikre, at der også i fremtiden bliver skabt fortællinger fra Europa.

Hvad hedder puljen?

Svar: Creative Europe

Vidste du: Du kender helt sikkert mange af de produktioner, der har fået økonomisk støtte fra Creative Europe, for det gælder film som Druk, Dronningen, Babylon Berlin og mange flere. Fra 2021 til 2027 er puljen på hele 2,44 milliarder euro, cirka 18 milliarder kroner.

I 2022 vedtog EU en ny lov, der skal regulere internettet, så det bl.a. bliver mere sikkert for børn at være online.

Hvad hedder den lov?

Svar: DSA (Digital Services Act)

Vidste du: Med den nye lov er EU med til at skabe nye standarder og regler på internettet, der skal få de store tech-giganter til at tage mere ansvar for det indhold, der er på deres platforme.

Formålet er at gøre internettet til et mere trygt sted at være.

EU har besluttet, at det skal være muligt for forbrugerne at fjerne apps og andet software, som de store tech-giganter har installeret på forhånd på mobiler, computere osv.

Hvad hedder den lovgivning?

Svar: DMA (Digital Markets Act)

Vidste du: Lovgivningen skal også tøjle tech-giganterne på andre niveauer. De store tech-giganter gør det svært for andre aktører at komme ind på markederne. Med den nye lovgivning vil EU give plads til flere innovative virksomheder.

Hvad er EU's motto?

Svar: Forenet i Mangfoldighed

Vidste du: EU fik i 2000 sit motto. Mottoet er et udtryk for, hvordan europæerne er blevet forenet i form af EU for at arbejde for fred og velstand, mens de på samme tid beriges med kontinentets mange forskellige kulturer, traditioner og sprog.

Modige medarbejdere i de europæiske virksomheder har været med til at afsløre urent trav i forbindelse med skattesager, forurening, korrupsion og så videre. For at beskytte dem mod at blive retsforfulgt, har EU vedtaget en lov. Hvad hedder den?

Svar: Whistleblowerordningen

Vidste du: Whistleblowerreglerne betyder, at virksomheder med 50 eller flere ansatte skal have en whistleblowerordning, så ansatte, der har vigtig viden, fortroligt kan videregive denne uden at frygte firing og retssager. Det samme gælder for offentlige myndigheder.

Fra hvilket år beskyttede EU dig mod diskrimination på din arbejdsplads?

Svar: 2000

Vidste du: EU's tiltag mod diskrimination på arbejdspladsen blev i første omgang til for at skabe et mere socialt inklusivt arbejdsmarked. Denne lov fokuserede på etnicitet, alder, seksuel orientering samt handicap. Efterfølgende er ligebehandling mellem mænd og kvinder også blevet tilføjet. Tiltagene mod ligebehandling på arbejdsmarkedet begyndte som et svar på en rapport fra kommissionen i 1995 omhandlende racisme i EU, der satte fokus på arbejdsmarkedet som et vigtigt værktøj til inklusion i samfundet.

Hvor mange LGBTIQ-personer føler sig udsatte for diskrimination i EU?

Svar: 43%

Vidste du: Derfor udarbejdede EU sin første LGBTIQ-strategi i 2020 for at sætte fokus på området og komme med ny lovgivning, der skal sikre, at LGBTIQ-personer ikke bliver diskrimineret. F.eks. vil EU sikre, at en person, der er juridisk med-mor eller med-far i ét EU-land, også anerkendes som forælder i de øvrige EU-lande.

Hvornår skal danskerne igen stemme til Europa-Parlamentsvalg?

Svar: 2029

Vidste du: Valget til Europa-Parlamentet finder sted hvert femte år. Det foregik i 2024 fra den 6. til 9. juni, og det var op til medlemslandene at bestemme, hvornår de ville afholde det i løbet af disse fire dage. I Danmark var det den 9. juni

Hvor mange medlemmer skulle danskerne vælge ved det senest valg til Europa-Parlamentet i 2024?

Svar: 15

Vidste du: Det har flere gange varieret, hvor mange politikere danskerne har skullet vælge. Ved valget i 2019 skulle vi f.eks. vælge 14. Ændringerne sker, så man sikrer, at medlemslandene har en fair vægt i Europa-Parlamentet alt efter befolkningstal. Det skal dog nævnes, at de små lande, der har færrest politikere, faktisk er en smule overrepræsenteret sammenlignet med de store lande.

Det har man valgt for at sikre, at de små lande også bliver hørt.

Hvor høj var stemmeprocenten i Danmark ved det seneste EP-valg i 2019?

Svar: 58,3 %

Vidste du: Det seneste valg i 2019 har foreløbigt rekorden for den højeste stemmeprocent ved et EP-valg i Danmark med 66 %. For 20 år siden i 2004 var valgdeltagelsen helt nede på 47,9%. Danmark kom i 2024 på fjerdepladsen ift. stemmeprocent, hvis man udelukkende kigger på lande, hvor der ikke er stemmepligt. Malta indtog førstepladsen med en stemmeprocent på 73,0 %.

Hvad var den samlede valgdeltagelse i hele EU ved EP-valget i 2019?

Svar: 50,7 %

Vidste du: Belgien var ved valget i 2024 landet med den højeste valgdeltagelse. Den var på 89 procent. Dog er der i Belgien også stemmepligt. Kroatien kom på en sidsteplads med en deltagelse på 21.4 procent.

I hvor mange lande var der stemmepligt ved det seneste Europa-Parlamentsvalg?

Svar: 5

Vidste du: I Belgien, Bulgarien, Luxembourg, Grækenland og Cypern var der stemmepligt. I Belgien og Luxembourg nærmede valgdeltagelsen sig ved det seneste EP-valg de 90 procent, mens deltagelsen i Cypern og Bulgarien ligger under 60 procent på trods af stemmepligten. Det er nemlig også forskelligt, om det har konsekvenser, hvis du ikke stemmer. I Grækenland har det tidligere været en mulighed, at du ikke ville kunne få et pas, hvis du undlod at stemme. I Luxembourg får du en bøde, hvis du ikke stemmer.

Hvilket folk fik hjælp fra EU's ”midlertidige beskyttelsesmekanisme” i 2022?

Svar: Det ukrainske folk

Vidste du: I forbindelse med Ruslands invasion af Ukraine blev EU's midlertidige beskyttelsesmekanisme aktiveret. Formålet er at hjælpe et folk i nød og give dem kollektiv beskyttelse i EU og adgang til arbejdsmarkedet, bolig, lægehjælp, social bistand og adgang til uddannelse for børn.

Hvor gammel skal man være for at kunne stemme til Europa-Parlamentsvalget i Danmark?

Svar: 18 år

Vidste du: Det er ikke alle lande i EU, hvor du først har ret til at stemme, når du fylder 18 år. I fire EU-lande var det muligt at stemme til Europa-Parlamentsvalget, når man var 16. Det var i Østrig, Belgien, Tyskland og Malta. I Grækenland kunne man stemme, fra man var 17. I de resterende EU-lande skulle man være 18 år for at kunne stemme.

Covid-19 viste EU, at vi har været alt for afhængige af resten af verden. Derfor har EU nu oprettet medicinske lagre og har afsat milliarder af euro til produktion af mikrochips

Hvad kalder EU den nye strategi?

Svar: Strategisk autonomi

Vidste du: I 2020 blev der produceret en billion (1000. milliarder) chips i verden, kun 10 procent af dem blev produceret i EU. Det skal være langt mere, mener EU.

Hvilket opladerstik er blevet det fælles stik i EU fra 2024?

Svar: USB-C

Vidste du: Det har været længe undervejs, men fra i år bliver din samling af opladere markant mindre, da USB-C-indgangen bliver den fælles indgang til strøm for alt fra telefoner til tablets. Den nye lovgivning er bl.a. blevet indført med henblik på at skære ned på elektronisk affald og sikre mere bæredygtige valg for forbrugere.

EU blev i 2023 enige om en lov, der skal regulere kunstig intelligens. Hvem har ellers gjort det?

Svar: Ingen

Vidste du: Inden for de seneste år har AI-teknologi fyldt mere og mere i vores bevidsthed. I slutningen af 2023 blev EU enige om verdens første lovgivning på området, som skal sørge for, at teknologien er sikker, demokratisk og overholder grundlæggende rettigheder. Den skal nu endeligt vedtages og træde i kraft.

EU vil have flere kvinder i bestyrelserne. Hvor mange procent skal kvinder udgøre af bestyrelser i større virksomheder i EU?

Svar: 40%

Vidste du: I 2023 vedtog Europa-Parlamentet en lov, som skal sikre mere ligestilling i bestyrelseslokalerne hos de børsnoterede virksomheder med over 250 ansatte. Hvis en virksomhed ikke overholder reglerne, skal den forklare hvorfor og fremlægge en plan til myndighederne over, hvordan den vil nå målet i fremtiden. I de få tilfælde, hvor der er flere kvinder end mænd i en bestyrelse, skal virksomhederne sikre, at der kommer flere mænd ind. Derfor er den korrekte ordlyd i loven også, at det er "det underrepræsenterede køn", der skal sikres.

Når det kommer til lønforskel mellem kønnene for det samme arbejde, ligger Danmark så over eller under EU-gennemsnittet?

Svar: Over

Vidste du: Kvinder tjener i gennemsnit 14 % mindre i timen end mænd for det samme arbejde. EU-gennemsnittet er 12 %, og flere andre EU-lande har derfor mindre lønforskel mellem kønnene sammenlignet med Danmark.

Hvad er den europæiske grønne pagts overordnede mål, som alle medlemslande har forpligtet sig til?

Svar: Klimaneutralitet i 2050

Vidste du: Den grønne pagt skal sikre, at alle EU lande bekæmper klimaforandringerne og arbejder aktivt for at mindske emissioner og redde EU's natur.

Fra hvilket år må nye personbiler og lette erhvervskøretøjer ikke udlede nogen form for CO2?

Svar: 2035

Vidste du: Loven har til formål at skubbe bilejere væk fra benzin- og dieslbiler og over i biler, der ikke udleder CO2.

Hvor mange medlemmer er der i Europa-Parlamentet?

Svar: 720

Vidste du: Ved Europa-Parlamentsvalget i 2019 skulle vi vælge 751. Da Storbritannien forlod EU i 2020, blev antallet af medlemmer reduceret til 705. Medlemslandene valgte så at give enkelte lande flere medlemmer grundet landenes størrelser. Danmark fik f.eks. et ekstra medlem, så vi valgte 15.

Alle lande skal udpege en kommissær til Europa-Kommissionen. Men hvem arbejder kommissærerne for?

Svar: EU's interesser

Vidste du: Europa-Kommissionen og kommissærerne arbejder for at finde de bedste løsninger for et samlet EU og må derfor ikke arbejde for nationale interesser.

Dårlig luftkvalitet, især i byområderne, påvirker europæernes helbred. I runde tal, hvor mange dør for tidligt på grund af luftforurening i EU om året?

Svar: 300.000

Vidste du: Ud over for tidlig død fører luftforurening også til en lang række hjertekar- og lungesygdomme hos os europæere. Derfor arbejder EU på ny lovgivning, der skal sikre, at luftkvaliteten i EU ikke er skadelig for menneskers sundhed, naturlige økosystemer og biodiversitet.

Hvem godkender en ny Europa-Kommission?

Svar: Europa-Parlamentet

Vidste du: Når politikerne er blevet valgt til Europa-Parlamentet, skal de godkende de nye kommissærer, som medlemslandene mener skal sidde i Europa-Kommissionen. Parlamentet har mulighed for at afvise kommende kommissærer, hvis et flertal ikke mener, kommissærkandidaterne lever op til embedet, og det har Parlamentet gjort flere gange.

ALLE MED EU-FLAGET MÅ KRYDSE

	EU's whistleblowerordning		2035		58,3 %		USB-C
EU's interesser		5	2029		12		Creative Europe
	Over			15		40 %	Klima-neutralitet i 2050

	EU's whistleblowerordning		2035		58,3 %		USB-C
EU's interesser		5	2029		12		Creative Europe
	Over			15		40 %	Klima-neutralitet i 2050

	40 %		2029		Klima-neutralitet i 2050	720		43 %
50,7 %		Politiske grupper		15	450 millioner		2000	
	2020		27	Medlem af Europa-Parlamentet		1979		

	EU's whistleblowerordning	1993		12		2029	9
450 millioner			13 millioner	720		Klima-neutralitet i 2050	Politiske grupper
		40 %		Europa-Parlamentet		Digital Market Act	Over

			Forenet i mangfoldighed		1979	2035		9
1993		Politiske grupper		2029	18 år		Minister-rådet	
	50,7 %		27	Creative Europe		Digital Service Act		Europa-Kommissionen

	USB-C			18 år	Ingen		720	
Strategisk autonomi		Det ukrainske folk	50,7 %		Europa-Kommissionen	12		
	2020		2029	Europa-Parlamentet		Digital Market Act		Klima-neutralitet i 2050

	EU's whistleblowerordning	18 år		Digital Service Act		Ingen	USB-C
13 millioner			Politiske grupper	5,8 mio. tons		Minister-rådet	EU's interesser
		Det ukrainske folk		27		58,3 %	1993

	USB-C		5		2035	43 %		12
Strategisk autonomi				Europa-Kommissionen	Digital Market Act			
	50,7 %	Forenet i mangfoldighed		Medlem af Europa-Parlamentet		9		1993

	Creative Europe		5		2035	Strategisk autonomi		Klima-neutralitet i 2050
58,3 %		9		43 %	12		15	
	2020	Forenet i mangfoldighed		300.000				Europa-Kommissionen

	450 millioner		5			2035		Over
EU's interesser		58,3 %		2029	Minister-rådet		Ingen	
		EU's civil- beskyttelsesordning			Europa-Parlamentet		18 år	50,3 %

	EU's civil- beskyttelsesordning		2035		Digital Market Act		Klima- neutralitet i 2050	58,3 %
Over			15	43 %		Minister- rådet		5,8 mio. tons
			2000		Europa- Parlamentet		9	1993

EU's interesser	EU's civil- beskyttelsesordning		27		Medlem af Europa- Parlamentet		300.000	
13 millioner			1993			Digital Service Act		Strategisk autonomi
	Det ukrainske folk	Over				Ingen	Digital Market Act	